

Klimopjegevel

Samen werken aan een groene buurt.

Kan uw straat nog wat groene rustpunten gebruiken?
Tover uw stoep dan om tot een heuse tegeltuin.

Volgende groen in een stad is van levensbelang. De beschikbare ruimte hiervoor is echter niet altijd in overvloed aanwezig. Het openbaar domein dient immers met verschillende gebruikers te worden gedeeld en het aantal private tuinen in een stad is beperkt.

ABLLO vzw en het stadsbestuur denken dat tegeltuinen een oplossing kunnen bieden om bepaalde straten en buurten in de stad een groener uitzicht te geven.

Met het project 'Klimopjegevel' willen ABLLO vzw en het stadsbestuur het aantal tegeltuinen in het centraal stedelijk gebied van Sint-Niklaas sterk uitbreiden. Er wordt hierbij specifiek gefocused op twee buurten die in het stedelijk groenplan van Sint-Niklaas opgenomen zijn als 'arm aan groen':

DE WESTERBUURT

(omvat volgende straten: Dalstraat, Westerstraat, Westerplein, Westerlaan, Rolliersstraat, Aerschotstraat, Kroonmolenstraat, Hemelaerstraat, Nieuwstraat, Baron Dhanisstraat, Beekstraat, Pastoor De Meerleerstraat, Hazewindstraat, Kasteelstraat of Hoveniersstraat)

DE ELISABETHWIJK

(omvat volgende straten: Prinses Marie-Joséstraat, Prins Karelstraat, Van Havermaetstraat, Minderbroederstraat, Van Naemenstraat, Prins Leopoldplein, Koningin Elisabethlaan, Koningin Elisabethplein, Dr. Van Raemdonckstraat, Truweelstraat, Oude Molenstraat, Vijfstraten (tot Singel), Lindenstraat, Antwerpse Steenweg, Tabakstraat, Klein-Hulststraat, De Gravestraat en Mercatorstraat).

WOONT U IN ÉÉN VAN BOVENSTAANDE BUURTEN DAN KAN U VAN VOLGENDE ONDERSTEUNING GENIETEN VOOR DE AANLEG VAN EEN TEGELTUIN:

- een financiële tegemoetkoming van 20 euro voor de aanleg (zelf uit voeren)
- een gratis plantenpakket (keuze uit 2 mogelijkheden afhankelijk van de standplaatsvereisten)
- hulp bij het aanvragen van de stedelijke vergunning voor het aanleggen van een tegeltuin
- het nodige advies bij de aanleg, de plantenkeuze en het onderhoud van uw tegeltuintje.

100 extra tegeltuinen in deze straten tegen eind 2013: dat is de doelstelling van het project 'Klimopjegevel'!

Een tegeltuin – ook wel tegeltuin genoemd - is een smalle groenstrook aan de straatkant onmiddellijk tegen een gevel. Het brengt kleur in de straat en maakt de sfeer groener en vrolijker. Vogels, vlinders en bijen voelen zich er thuis.

VIER REDENEN OM EEN TEGELTUINTJE TE BEGINNEN

1 Aangenamere leefomgeving

Tegeltuinen maken van de stad een aangenamere plek om te vertoeven. Ze zijn een mooie aanvulling op de bomen en struiken in uw buurt.

2 Meer groen

Een tegeltuin zorgt voor meer natuur in de stad. U creëert een plekje waar vogels en insecten voedsel vinden of kunnen huizen.

3 Verbetering van het klimaat en de luchtkwaliteit

Planten zuiveren onze lucht. Ze produceren zuurstof en filteren fijn stof en uitlaatgassen. Bovendien houden die plantjes storende geluiden buiten en houden ze uw gevel groen.

4 Begroening is goed voor uw gevel

De planten geven een natuurlijke bescherming tegen weer en wind. Ook grafitti maakt zo minder kans op uw gevel.

REGELS OM IN ACHT TE NEMEN

Om een tegeltuin aan te leggen moet u eerst een aanvraag indienen bij de dienst patrimonium van de stad. Aanvraagformulier en bijhorend reglement zijn terug te vinden op www.sint-niklaas.be/document/aanleg-tegeltuintje-reglement

Laat u niet afschrikken: de procedure is eenvoudig. Tijdens de looptijd van het project 'Klimop-jegevel' kunnen bewoners van de Elisabethwijk en de Westerbuurt hiervoor ook terecht bij hun buurtwerker.

Let alvast op de volgende regels bij de aanleg:

- Het tegeltuintje mag max. 50 cm breed en 1.2 m lang zijn (per volle 5 m gevellengte);
- Blijf op 50 cm afstand van de aanpalende eigendom en hou ten minste 1 m voetpad vrij;
- Voorzie een opstaande boordsteen van max. 15 cm rond het tegeltuintje;
- Plant in uw tegeltuintje bij voorkeur inheemse soorten en geen stekelige planten of planten met een sterk wortelgestel.

TIP // Hou bij de keuze van uw planten ook een beetje rekening met uw burens. Zo is het fijn dat zij geen last hebben van een wat te uitbundig tegelgroen.

WELKE PLANTEN ZIJN GESCHIKT VOOR UW GEVEL?

• uw gevel heeft meer dan vijf uur zon per dag

Dan spreken we over een zuidgerichte gevel. U hebt dan veel keuze aan geschikte gevelplanten. Wij hebben alvast deze voor u geselecteerd in het plantenpakket dat we u aanbieden:

VERBENA BONARIENSIS

half hoge plant,
blauwe kleur, gatenvuller,
zaait zichzelf uit, bloeit
tot in de herfst

GAURA LINDHEIMARI

half hoge plant,
wit – roze kleur, langdurig
bloeiend, afknippen vlak
boven de grond voor de
winter

HAKONECHLOA MACRA

laag gras, overhangend,
kleurt oranje in de
herfst, bloei aug - okt

ECHINACEA ALBA

half hoge plant, witte
kleur, zeer decoratief,
bloei juni - sept

Indien u op een zonnige gevel een klimplant wenst, dan zijn volgende planten geschikt (deze zitten niet in ons gratis pakket):

Wilde hop (Humulus lupulus): stevige groeier voor een stuk natuur in de stad;

Indigostruik (Indigofera heterantha 'Gerardiana'): elegante zuiderse klimheester;

Passiebloem (Passiflora caerulea): exotische bloemen;

Druivelaar (Vitis vinifera): decoratieve en lekkere plant.

• uw gevel heeft minder dan vijf uur zon per dag

Dan spreken we van een gevel in de (half)schaduw. Voor deze gevel hebben wij volgende planten geselecteerd in het plantenpakket dat we u aanbieden:

**STROBILANTHES
RANKANSENSIS**

half hoge natuurlijke
plant, blauwe kleur, late
bloei sept - okt, kan ook
wel wat zon verdragen

RABDOSIA EFFUSA

half hoge plant,
blauwe kleur, late bloei
sept - nov

**ANEMONE HONORINE
JOBERT**

half hoge plant, witte
kleur, bloei aug - sept,
goed te combineren met
grassen

HAKONECHLOA MACRA

laag gras, overhangend,
kleurt oranje in de
herfst, bloei aug - okt

Indien u op een gevel in de (half) schaduw een klimplant wenst, dan zijn volgende planten geschikt (deze zitten niet in ons gratis pakket):

Kamperfoelie (Lonicera periclymenum L.): geurende zomerbloemen;
Wilde bosrank (Clematis vitalba): welriekende roomwitte bloemen, inheems;
Doornloze braam (Rubus 'Thornless Evergreen'): doornloos en decoratief;
Klimhortensia (Hydrangea anomala ssp. Petiolaris): decoratieve bloemen;
Winterjasmijn (Jasminum nudiflorum): winterse bloemenpracht.

HOE BEGIN IK AAN EEN TEGELTUIN?

• Voorbereiding

Het najaar is voor de meeste (klim)planten het beste tijdstip om te verpotten maar het kan ook tussen april en mei. Ook juni is nog geschikt, maar je moet ze dan wel voldoende water geven.

Test uit welke plant u waar wilt zetten. Zorg voor voldoende afwisseling en zet lage planten voor en tussen de hogere. Zet uw planten dan met hun pot in een emmer water, zodat ze voldoende water kunnen opnemen. Voeg potgrond toe en vermeng dit met de uitgegraven aarde.

Verwijder de nodige tegels uit de stoep en maak een opening in het zand tot zo'n 40 cm diep. Zorg ervoor dat het plantgat ongeveer twee keer zo groot is als de wortelkluit.

Voorzie rond uw tuintje een opstaande rand van maximum 15 cm, zodat de potgrond niet kan wegspoelen bij regen. Gebruik hiervoor bijvoorbeeld de straattegels die u net hebt verwijderd. Vul het plantgat gedeeltelijk met voorbereide teelaarde. Indien u een klimplant gebruikt, start dan met het monteren van de klimhulp. Bij een klimzuil moet dit niet, die plaatst u nadien rondom uw klimplant.

WEETJE // Ga bij het uitgraven omzichtig te werk zodat u geen leidingen beschadigt. In principe liggen deze ongeveer 60 cm onder de grond, maar de situatie kan plaatselijk verschillen. Dicht tegen de gevel kan de leiding iets hoger liggen.

• Het aanplanten

Verwijder de plantjes voorzichtig uit de potjes door zacht tegen de zijkant te duwen. Maak de wortels los en plant ze op de gewenste plek.

Zet klimplanten niet te dicht bij de muur, de grond is daar te droog. Zet de wortelkluit van klimplanten schuin naar de muur toe, zodat het klimstokje tegen de muur leunt.

Als alle planten zijn gezet, vult u het plantgat met de rest van de teelaarde. Duw de planten zacht aan en geef rijkelijk water. Als de aarde zakt, kunt u aarde bijvullen tot de gewenste hoogte.

De tuin kan nu beginnen groeien. Vergeet het voetpad niet te vegen als u klaar bent.

Checklist boodschappenlijstje:

- potgrond en eventueel wat compost
- bevestigingsmateriaal voor de klimplanten
- de gekozen planten
- materiaal voor de rand van het plantgat

Materiaal:

- emmer water
- (tuin)gereedschap
- spade en enkele zakken

• Onderhoud van het tegeltuintje

Een tegeltuin blijft vaak droog omdat gevel en dakgoot het regenwater tegenhouden en de stoep meestal afhelt. Geef de planten daarom, zeker in het eerste jaar, regelmatig water, ook wanneer het heeft geregend. Gebruik hiervoor zo veel mogelijk regenwater of het spoelwater van uw groenten. Zo bespaart u meteen op leidingwater.

Zorg de eerste jaren voor een goede bescherming van uw tegeltuintje. Door hondenplasjes kunnen jonge planten afsterven.

Maak klimplanten regelmatig vast aan de klimhulp. Zo groeit hij beter.

Probeer de planten zoveel mogelijk hun natuurlijke gang te laten gaan. Vogels houden van dichte struiken en (nuttige) insecten overwinteren tussen dode blaadjes en takken. Zorg wel dat uw tegeltuin de vrije doorgang niet hindert. Snoei overhangende takken en houd klimplanten weg van het huis van uw burens, uit goten, voor ramen en van dakpannen.

Snoei lentebloeiers na de bloei zodat u de knoppen niet wegnipt. Zomerbloeiers snoeit u in het voorjaar dan krijgen ze meer knoppen.

Planten putten de bodem uit. Breng daarom jaarlijks een laagje aan van 2 cm compost. Het verrijkt de bodem met organisch materiaal, het gaat verdamping tegen en het beschermt de wortels tegen koude.

MEER INFO OVER TEGELTUINTJES OF LEUKE SITES MET IDEEËN:

Hebt u een klein stadstuintje, een koertje of een balkon? En wilt u toch graag wat groenten of kruiden kweken. Kijk dan zeker eens op de website van VELT: www.velt.be

Geen plaats voor een tegeltuintje? Ook met bloembakken op uw vensterbank kan u op een eenvoudige manier uw gevel opfleuren en de stad groener maken.

Neem zeker eens een kijkje op de website van het EcoHuis:

www.antwerpen.be/ecohuis

Buurtwerk Elisabethwijk

E: siri.vanhove@sint-niklaas.be

T: 03 778 37 36

G: 0485 55 49 83

Buurtwerk Westerbuurt

E: emanuel.durinck@sint-niklaas.be

T: 03 778 37 33

G: 0485 55 49 53

Milieudienst

E: duurzaamheid@sint-niklaas.be

T: 03 778 31 90

Het project 'Klimopjegevel' wordt ondersteund door CO2UPON. De CO2UPON-regeling is onderdeel van het project 'Neem de Mensen Meel', dat werd ondersteund door de Europese Unie (EFRO, Interreg IV-A Vlaanderen-Nederland), en de provincies Oost-Vlaanderen, West-Vlaanderen en Zeeland.

V.U.: Wout De Meester, schepen, Grote Markt 1, 9100 Sint-Niklaas | Layout www.sarahvanosselaer.be